

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. Soli Gallorum regis Legato in Anglia permissum domi suae sacrum
Catholico ritu celebrare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

hæc exceptus fuit & habitus: nec umquam ad reginam venit, quin osculo exciperetur. Eidem magnificum non procul a regia, assignatum erat palatium. Unde vulgi dicitur, Condæi Principis Legatum regio dignatione multa esse superiorem. Vterque nihil cum altero commune habere voluit: ob diuersas quippe causas missi. Hic ut Hugonotis à regina impetraret auxilia; ille ut impediret. Et si vero regina Hugonotis pecunia aut alijs rebus aperte numquam iuuit: Episcopi tamen & alij Protestantes non exiguam pecuniæ summam subsidio eis miserunt. Sed ne hoc quidem, factum Regina probauit. Sub finem anni LXX. regius Legatus, accepto, licet ob contrarios ventos, tardiuscule, de prælio Iarnacensi & Condæi cæde nuncio: Gallo mercatori in Anglia habitanti, ad se accessit. rem aperuit: qui mox etiam noctu per Catholicorum circumcurritans domicilia, famam per totam urbem divulgauit. Territi hoc nuncio Calvinistæ, Regiam adeunt, & de rumore illo per Galliarum regis Oratorem divulgato conuenerunt. At ille factum hoc negabat (neque enim iusserat) addens, de rumoris veritate nihil dum sibi certo constare. Paucos post dies quidem aulicus à Rege missus certum de tam præclara victoria & Hugonotarum regis morte nuncium in Angliam perculit; quod reginæ dolorem non mediocrem, Castillonia vero Cardinali de desperationem pene attulit. Sequenti anno missus in Angliam Equitum tribuno Memoratio, & Foxio, de matrimonio inter reginam & regis fratrem Ducem Andegavensem iam à regina in Bequestrem Periscelidis ordinem allectum, tractari ceptum est. In Gallia quoque pacis iniecta mentione Castillonius Cardinalis reditum in patriam parabat, multos exsules secum reuehens sed aduerso vento Doueram reiectus, Cantuariam concessit: ubi morbo correptus, vndique accurrentibus Medicis, eorum vni somnium suum narrauit, quo vir quidam sibi apparuisse videbatur, & ostensa pyxide dicere: *Accipe & manduca, tumque morieris; quod si non manducaueris, tamen morieris.* Cui somato fides contulit, postquam comperit, est, venenum ei in pulvere, quem post cibum ex capsula argentea sumere solebat, à cubiculario fuisse proptiatum.

VI. In unucto Angliæ regno omnis Sacramentorum Catholico ritu administrandorum, præsertim vero sacri Missæ officij celebrandi interdicitus erat vsus; id tamen priuilegij Gallia-

rum regis Oratori regina concesserat, ut domi sacra Catholico more peragere ipsi liceret: eoque domus ipsius velut terrestris quædam erat Paradisus, quo multi Catholici quotidie, ut sacris interessent, confluebant. Videre erat ibi (ut oculatus testis Oratoris illius nepos mihi dixit) sacerdotes populari habitu incedentes, & gladijs etiam accinctos, mox quum eò venissent positus profanis, & sumptis sacris vestibus, solenne illud sacrificium magna cum deuotione, ac non sine spectatorum lachrymis Deo offerre. Circa id tempus ad eundem Oratorem venit mulier quædam vetula & pauperula, & cum rubore se cognatione ipsi iunctam, utpote nobili Bidonnetorum genere proinatam olim vero religionis zelo à Monasterio ubi Abbatisa fuerat, profugam, præsentis viro (is sutor fuerat, sed tam in Grinsea insula Ministrum seu Prædicantem obibat munus) nupsisse fateatur. Tum ille: Equidem & me tibi, & te mihi ignotam esse facile patior, qua ex Nobili virgine vilem te anillam, & ex Abbatisa Calvinistæ Prædicantis concubinam ipsa feceris: & sic utrumque, data elemosyna, dimisit.

Rumore in Angliam de Hugonotarum Lutetiz perpetrata cæde perlato, à regina regium Oratorem diu auersata, tandem quum ad eam cælo admodum pluuio venisset, ita compellauit: *Non tu vides ipsum cælum Francia vestra calamitates desistere? Equidem Principem tuum aut crudelium esse oportet, aut sanguinarios ministros & proditores circa se habere. Quis non dicat, Gallos vestros à decalogo præceptum de non occidendo expungere voluisse?* Ad hæc Legatus modeste admodum rationes exposuit, quibus Rex tam vitæ quam regni sui securitati in tempore consulere coactus fuerit. Eodem tempore in Angliam venerunt Gabriel Mongomerius, Vidamus Carnutensis, Segurius, alij, qui Lutetia euaserant; itemque ex litterarum ordine duo, quorum vnus Grassus nomine Rothomagensis caussidicus, Commentarios postea in Apocalypsin, alter Brocardus Venetus, librum de Papatus ruina, Portallius vero alium de somnijs, omnes metis ineptijs ac delirijs referros, conferpsérunt. Quamuis autem Elisabetha Parisiensis illa cæde magnopere esset offensa, & Hugonotarum res valde inde afflictas non nesciret: Legato tamen se rebellibus subditis nulla contraregem auxilia præstituram promissit; nec minus tamen Mongomerio ut classem quinquaginta nauium, ad opem Rupellanis oblesis ferendam, conduceret, permisit. Ad eam-

dem.

dem deinde eadem excusandam missus Rerfius Equitum Tribunus seu Marefcallus, simul de matrimonio inter Reginam & Ducem Alenconium tractavit. sed regina pustularum morbo tum laborante, res in aliud tempus dilata fuit. Mongomerius vero in Gallia postea captus, & Lutetiam ductus, capitis supplicium luit.

DE INFORTUNATO MARIÆ
Stuartæ viduæ post mortem Francisci II.
Galliarum regis matrimonio: deque
eius captivitate, & Moraviz Comitis prodicione,

CAPUT XVI.

ARGUMENTUM.

- I. Odium inter Angliam & Scotiam reginas.
- II. Scotia regina in Scotiam revertitur, & cum Angliæ regina in gratiam redit.
- III. Darlaus de regina tollenda, ac regno in se transferendo deliberat. Riccium Pedemontanum interfici curat.
- IV. Darlaus à Moravio Regina fratre spurio, aliisque, quorum princeps fuit Comes Bothuelius, tollitur. Regina Bothuelio nubere coacta.
- V. Eadem captiva in lacum Laninum ablegatur.
- VI. Religio in Scotia status, forma, & summa.

Vetus est illud Tyrannorum; Fidem si violanda sit, regni causa violanda esse, in ceteris pietatem colendam (a). Eius rei illustre ac flebile exemplum Anglia dedit in Maria Stuartæ Scotiæ regina, in cuius supplicio omnium regum maiestati turpiter fuit illudum. Eam in theatrum hic producere mihi visum est, ut gloria eius ob causam Dei & Catholicam religionem martyrio affecta tanto magis in conspicuo ponatur. Ducto ergo altius exordio à primis velut cunabulis ad sepulchrum vsque eam comitabimur: quod quidem etsi triste ad spectu, non minus tamen quam ipse regius thronus gloria habet & felicitatis.

Defuncta Maria Angliæ ex Henrico VIII, legitima regina, Henricus II, Franciæ rex, qui filio Francisco II, Mariam Scotorum Regis filiam in

matrimonium Anno 1558, mense Aprili collocari curarat, omnem legitimam Henrici VIII, prolem extinctam videns, præter unam Elisabetham, quæ tamen & Parlamenti decreto, & Pontificum Bullis illegitima declarata fuerat: Mariam velut proximam hæredem, utpote ex Margaritâ, Henrici VIII, sorore, & Iacobo IV, Scotorum rege natam, (b) Angliæ reginam proclamari & Franciæ ac Scotiæ insignibus Anglicana adungi iussit, quo facto & quadam Mariæ felicitas ex dignitate & spe novi regni obtinendi, aliquando visa est oboriri, & Angliæ status in securo de successione certa collocari.

At non diuturna hæc fuit felicitas. O spem fragilem & caducam! Ecce, dum Maria ad Angliæ adspirat coronam, non modo de sua ipsius corona, sed vita etiam periclitatur! Sic quod summo ipsi honori & emolumento futurum videbatur, in extremam, si externa hæc spectemus, perniciem cecidit. Nescio quo fato factum dicam, ut nulla umquam cum Anglis confederatio vel affinitas Gallis felix fuerit. Omnis certe hæc titulorum, omnis imperij accessio paulo post in fumum abiit. Maria in Gallia Angliæ se reginam ferebat; at illa altera, hac in legitimam multo felicior, Londini regnabat, Elisabetha nempe, illa infamis Annæ Boleniæ proles, à regni Ordinibus ad regnum euectâ, deiecto Huntingtoniæ Comite, qui vnius diei rex fuerat. Ex illo vero diei vix potest, quantam iræ molem Elisabetha aduersus Mariam conceperit, præsertim quum merueret, ne Galli armis regnum illud vindicare sibi conaturi essent: quorum impetum nondum stabilito regno ægrè sustinere se posse intelligebat. Quocirca omnia prius tentanda sibi rata, quæ Catholicam hætenus se simulauerat religionis cultum mutauit, ut hæreticorum armis & opibus sese muniret, missisque ad Gasparem Colnijum Calvinianæ sectæ amicum, maritimæ rei in Galliapæfectum legatis, cum eo egit, ut regnum turbis vadique inuolueret, atque ita regem ab oppugnandâ Angliæ cura & cogitatione auocaret. Et hoc quidem primum fuit fundamentum inter Gallos Hugonotas & Anglos Protestantes in iræ confederationis. Habebat tum in Gallia domicilium ex Scotica Nobilitate primarius iuuenis, Iacobus Hamiltonius

Y 3 no-
a Cicero de officiis. b Henninges 4. Part. Genes. in Scotia Regum Familia. Item Reuersionis.